

Skipulagsblað fyrir Samræðulestur með tveggja til þriggja ára börnum

Titill:	
Höfundur:	Myndskreytir:

Fyrsti þáttur: Veldu bók og skráðu hjá þér hvaða hv-spurninga þú getur spurt og hafðu blaðsíðutalið með. Einnig er hægt að skrá hjá sér mögulega eftirfylgnispurningu. Aðra þætti er erfiðara að skipuleggja fyrir fram þar sem þeir taka mið af svörum barnsins en þá er mikilvægt að hafa í huga við lesturinn.

1. Spyrja „hvað“- spurninga: Biðja börnin um að nefna hluti sem myndskreyttir eru í bókinni og spyrja þau einfaldra spurninga um söguna (t.d. „Hvað gerði x næst?“).

2. Fylgja svörum eftir með spurningum: Fylgja svörum barnanna eftir með tengdum spurningum (t.d. „Já, þetta er x. Hvernig er hann á litinn?“).

3. Endurtaka það sem barnið segir: Endurtekningin styrkir málnotkun barnsins með því að láta barnið vita að það hafði rétt fyrir sér (t.d. „Já, þetta er x“).

4. Veita barninu eins mikla hjálp og það þarf: Stundum eru spurningarnar of erfiðar fyrir börnin. Svaraðu spurningunni og fáðu barnið til þess að endurtaka (t.d. „Þetta er x. Getur þú sagt x?“).

5. Hrós og hvatning: Hrósaðu tilraunum barnsins til þess að tala um bókina. Almennt hrós (t.d. “Flott hjá þér”) og nákvæmara hrós (t.d. „Þú stóðst þig vel að nefna x“) hvetja barnið áfram.

6. Fylgja áhuga barnsins: Ef barnið byrjar að tala um eitthvað ákveðið í sögunni skal fylgja áhuga barnsins eftir og hvetja það til þess að ræða það meira.

7. Hafa gaman: Eitt mikilvægasta markmið Samræðulesturs er að börnin njóti stundarinnar. Ef börnin virðast vera þreytt á lestrinum er gott að lesa nokkrar blaðsíður án spurninga eða geyma bókina til betri tíma.

Annar þáttur:

Í fyrsta þættinum er barnið spurt nákvæmra spurninga um hluti í bókinni, eiginleika hlutanna og efni sögunnar. Þegar barnið hefur fengið æfingu í að svara slíkum spurningum er hægt að spyrja það flóknari spurninga. Eins og áður skal hvetja og hrósa barninu fyrir hvert svar barnsins og bjóða fram aðstoð eftir þörfum.

1. Spyrja opinna spurninga: Hér á að spyrja opinna spurninga sem tengjast efni bókarinnar (t.d. „Hvað sérðu á þessari blaðsíðu?“ eða „Segðu mér hvað er að gerast hér“).

2. Bæta við það sem barnið segir: Þegar barnið segir eitthvað um bókina endurtekur hinn fullorðni það sem barnið segir og bætir nokkrum orðum við. Síðan fær hinn fullorðni barnið til að herma eftir því sem hann sagði. Til dæmis ef barnið segir „Stór hundur“, þá getur hinn fullorðni sagt „Já, stóri hundurinn er rauður. Getur þú sagt það?“

Hafa gaman: Eins og fram hefur komið er mjög mikilvægt að barnið njóti þessarar reynslu. Að skiptast á að tala um bókina við hinn fullorðna viðheldur áhuga barnanna. (Zevenbergen og Whitehurst, 2003)

Skipulagsblað fyrir Samræðulestur með fjögurra til fimm ára börnum

Titill:	
Höfundur:	Myndskreytir:

Þetta skipulagsblað má nota til að auðvelda undirbúning samræðulestrarstunda. Veldu bók og búðu til a.m.k. tvær spurningar upp úr bókinni fyrir hvern flokk sem hvetja barnið og byggja upp orðaforða í Samræðulestrinum. Láttu blaðsíðutal fylgja.

1. Að ljúka setningu (e. *completion prompts*): Hér á hinn fullorðni að lesa ófullkláraða setningu til þess að hvetja barnið til þess að fylla inn í eyðurnar (t.d. „Þegar við förum í bílinn spennum við _____“).

2. Að rifja upp söguþráð (e. *recall prompts*): Hér spyr hinn fullorðni spurninga sem fá barnið til þess að rifja upp ákveðna þætti bókarinnar (t.d. „Hvað kom fyrir Palla á fótboltaæfingunni?“).

3. Opnar spurningar (e. *open ended prompts*): Hér á að spyrja opinna spurninga og hvetja börnin til að bregðast við bókinni með eigin orðum, ekki bara með já/nei (t.d. „Hvað er að gerast á þessari blaðsíðu?“).

4. Hv– spurningar (e. *wh-prompts*): Hinn fullorðni spyr spurninga sem hefjast á hvað, hvar, hvenær, af hverju/hvers vegna og hvernig (t.d. „Hvað þýðir að vera smeykur?“ „Hvers vegna fór Pétur ekki í skólann?“)

5. Að vísa út fyrir bókina (e. *distancing prompts*): Hinn fullorðni spyr spurninga sem fá barnið til að tengja efni bókarinnar við eigið líf og reynslu (t.d. „Hefur þú farið í skruðgöngu eins og Sigga?“).

(Connect, 2011)